herpy

SKINKAR

Emerald Skink

Lamprolepis smaragdina

Lamprolepis smaragdina är en smal, dagaktiv skink som lever i träden på öarna i Sydostasien och västra Stilla havet. Den är oftast smaragdgrön med bruna, vitprickiga bakben och tillbringar största delen av tiden på stammar och grenar. I terrariet behöver den höjd, värme, kraftig UVB och hög luftfuktighet, och den lämpar sig bäst som utställningsdjur.

Familj: Scincidae Tidigare namn: *Dasia smaragdina; Lygosoma smaragdinum*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**20-25 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**7-12 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Värmeplats	**33-36 °C**
Temperatur, natt	**20-25 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Nödvändigt** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter, frukt och färdigfoder**
Hålls	**Ensamma eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**9-13 mån.**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Inkubation	**69-100 dagar** vid 26-29 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Lamprolepis smaragdina är en smal skink med spetsigt huvud, långa tår och släta, runda fjäll. Grundfärgen är glänsande grön, ofta med bruna bakben som är fläckade med vitt, och gula ögonlock runt de svarta ögonen. Färgen varierar mycket: vissa djur är svartprickiga, delvis bruna eller helt bruna, och på enstaka öar finns nästan blå djur. Undersidan är ljusare. Svansen är upp till en och en halv gång så lång som kroppen och kan fällas om djuret blir gripet.

Arten blir 20-25 cm inklusive svans, och kroppen från nos till kloak är upp till 12 cm. Hanarna är territoriella och försvarar ett område med flera honor. Både vid försvar av territoriet och vid uppvaktning nickar hanarna med huvudet.

Namnet smaragdina betyder smaragdgrön på latin och syftar på färgen. Släktnamnet *Lamprolepis* kommer förmodligen av det grekiska ordet för glänsande och ordet för fjäll, och det passar de släta, blanka fjällen. *L. smaragdina* är lätt att känna igen, men den är uppdelad i flera underarter och lokala former som i handeln går under samma namn. De mest skilda bestånden lever på Sulawesi. Arten är skygg och snabb och bäst som ett djur man tittar på, inte ett djur man hanterar.

Utbredning och livsmiljö

Lamprolepis smaragdina har ett mycket stort utbredningsområde. Den finns på Filippinerna, i stora delar av Indonesien (från Lombok och Sulawesi till Moluckerna och Nya Guinea), Timor-Leste, Bismarckarkipelagen och Amiralitetsöarna, Salomonöarna (till och med Santa Cruz-öarna) och vidare ut över Palau och Karolinerna i Mikronesien till Marshallöarna. Arten har spridit sig över havet till till och med mycket små öar, och bestånden på de avlägsna Stillahavsöarna är de yngsta. På Saipan i Nordmarianerna är den införd.

> **Naturlig utbredning:** Filippinerna, Indonesien, Papua Nya Guinea, Salomonöarna, Mikronesien, Marshallöarna, Palau och Östtimor.

LIVSMILJÖ

Lamprolepis smaragdina är knuten till träd. Den finns i skog med öppet krontak i låglandet, i mangrove, i kokosplantager och i träd i trädgårdar och parker, och den tillbringar nästan hela livet på stammar och grenar. Arten föredrar bara stammar utan slingerväxter och är vanlig i störd, kustnära miljö, ofta i palmplantager.

Klimatet är tropiskt med varma, fuktiga dygn. På dagen solar djuret sig på ljusa stammar och grenar och håller en kroppstemperatur på omkring 30 °C medan det jagar insekter i lövverk och på bark. Födan är mest leddjur, ibland små geckor och skinkar, och lite frukt.

Skötsel

TERRARIET

Ett enstaka vuxet *Lamprolepis smaragdina* behöver ett terrarium på minst 60 × 45 × 90 cm (längd × bredd × höjd), och större är bättre, särskilt på höjden. Arten är trädlevande, så höjden är viktigare än golvytan. Ett terrarium med frontöppning som är ogenomskinligt på alla sidor utom fronten är lugnare för djuret och lättare att komma åt. Ventilationen ska vara bra så att luften inte blir stillastående och unken.

Bottenmaterialet ska framför allt hålla fukten och dämpa ett fall. Använd ett lager på 5-10 cm fuktig kokosfiber eller sphagnum, eventuellt med ett lager löv ovanpå, och byt botten helt minst en gång i månaden om den inte är bioaktiv. En bioaktiv botten kräver ett tjockare lager och levande växter.

Inred terrariet med många grenar, kork och lianer på alla höjder så att djuret kan klättra och reglera temperaturen. En kraftig gren under värmekällan är solplats. Giftfria tropiska växter som pothos, philodendron och bromelior ger skydd och hjälper till med luftfuktigheten. Hanar och honor ska bara hållas tillsammans om de ska föröka sig.

Läs mer: Värme och temperatur Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation Läs mer: Terrarieuppbyggnad och bioaktiv botten

TEMPERATUR

Solplatsen för *Lamprolepis smaragdina* ska vara omkring 35 °C, mätt på själva grenen med en digital givare. Den svala sidan ska vara 24-29 °C, och på natten ska temperaturen vara 20-25 °C. Värmekällan stängs av på natten. Den varmaste zonen är högst upp under lampan och den svalaste längst ner, så det ska finnas klättermaterial på alla höjder.

En halogenlampa eller en värmelampa på 60 W i en lampa med keramisk sockel räcker normalt för ett djur; en dimmer eller termostat håller solplatsen på rätt nivå. Är solplatsen för varm, byt till en svagare lampa, och är den för kall krävs en starkare. Keramiska värmeelement och färgade lampor är mindre lämpliga, eftersom en dagaktiv skink behöver ljus och strålningsvärme.

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten i terrariet för *Lamprolepis smaragdina* ska vara omkring 70 % på dagen och stiga mot 100 % på natten. Spraya terrariet morgon och kväll, helst när det är mörkt, och gärna lätt igen på eftermiddagen. Ett automatiskt regnsystem gör det mycket enklare i ett så högt terrarium, och djuret dricker de droppar som sitter på blad och grenar.

Mät med en digital hygrometergivare mitt i terrariet. För låg luftfuktighet ger hälsoproblem, men det gör också för dålig ventilation, så terrariet ska kunna torka upp lite mellan sprayningarna. Används en dimgenerator ska den köras med destillerat vatten och bara på natten och rengöras regelbundet. Ställ dessutom en låg skål med rent vatten vid matplatsen. Byt vattnet dagligen, och skrubba skålen varje vecka.

LJUS OCH UVB

Lamprolepis smaragdina är dagaktiv och lever i solbelysta träd, så arten behöver kraftig UVB och starkt ljus. Använd ett T5-rör på 6 % (Ferguson-zon 2) i en reflekterande armatur som täcker större delen av terrariets längd, och placera solplatsen 20-30 cm under röret. För låga terrarier är ett kompakt rör nära solplatsen att föredra. UV-indexet ska vara 2-3 på solplatsen. Mät med en UV-mätare, och byt röret var 12:e månad.

UVB blockeras av glas och plast, så ett fönster ger ingen UVB. Lägg till ett kraftigt vitt ljus på omkring 6500 K, till exempel ett T5 HO-rör eller en LED-list, särskilt om det finns levande växter. Ljuset ska vara tänt 11-13 timmar per dygn och följa årstiden.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Lamprolepis smaragdina är i första hand insektsätare, men tar lite frukt och blommor. Grundfodret kan vara syrsor, kackerlackor (till exempel *Blaptica dubia*), gräshoppor och andra varierade insekter. En liten skål med fruktfoder för trädlevande geckor kan erbjudas en gång i veckan. Variation är viktig.

Unga djur matas varje dag, vuxna varannan dag. Ge så många insekter som djuret äter på fem minuter, gärna från en pincett med mjuka spetsar. Bytesdjuren får högst vara något mindre än djurets huvud. Göd upp bytesdjuren med näringsrikt foder två till tre dagar i förväg. Strö dem lätt med en blandning av kalk och multivitamin vid varje utfodring. Dricksvatten får djuret från sprayningen, men en skål med rent vatten ska alltid stå framme.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Lamprolepis smaragdina är snabb och skygg och bättre som utställningsdjur än som djur för hantering. Ett nytt djur ska få minst två veckors ro. Äter det inte efter den tiden bör det till veterinär innan det hanteras. Vänj det vid att ta insekter från en pincett, och låt det själv gå upp på en hand eller arm om det ska flyttas. Grip aldrig ovanifrån, för det uppfattas som ett rovdjursangrepp, och djuret kan fälla svansen.

Arten kan hållas enstaka eller i grupper i ett motsvarande större terrarium. Hanar är territoriella och ska inte hållas tillsammans med andra hanar. Har djuren inte tillräckligt med utrymme för att gå undan varandra uppstår konflikter.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Lamprolepis smaragdina blir könsmogen efter 9-13 månader. Skillnaderna mellan könen är små: hanarna är territoriella och kan kännas igen på beteendet, och en mogen hane är oftast kraftigare byggd än honan. Säker könsbestämning kräver en veterinär med erfarenhet av kräldjur.

PARNING

Avel av *Lamprolepis smaragdina* i terrarier är bara sparsamt beskriven. En hane och en eller flera honor hålls tillsammans i ett stort, högt terrarium med många gömslen och klättermöjligheter så att honorna kan gå undan hanen. Hanen nickar med huvudet under uppvaktningen. Håll hanarna åtskilda, eftersom de försvarar territorium.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Lamprolepis smaragdina lägger ägg, normalt 1-2 åt gången. Honan lägger dem under lös bark, så terrariet ska ha lösa korkytor och en äggläggningslåda med fuktig, lös jord eller mossa. Hur många läggningar honan har per år är inte dokumenterat. Håll ett öga på honans vikt och kalkintag under äggläggningsperioden.

INKUBATION

Äggen kläcks efter 69-100 dagar. Ta ut dem försiktigt, utan att vända dem, och lägg dem halvt nedgrävda i fuktig vermikulit eller torvmossa i en lätt ventilerad behållare. Temperaturen är inte dokumenterad för arten; 26-29 °C passar tropiska, trädlevande skinkar och är en uppskattning. Mossan ska vara fuktig, men inte blöt.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna liknar de vuxna i färgen och matas som de vuxna, men i mindre storlek och varje dag. Ge små syrsor, hoppstjärtar och andra små insekter, och strö fodret med kalk och D3-vitamin. Håll ungarna i ett litet, högt terrarium med samma temperatur och fuktighet och UVB som de vuxna. Håll dem åtskilda från vuxna djur om det inte finns tillräckligt med

utrymme.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns bara lite specifik kunskap om sjukdomar hos arten. Typiska problem och förebyggande åtgärder:

- Benförlust och svaghet vid brist på UVB, kalk och D3-vitamin. Använd kraftig UVB, byt röret var 12:e månad, och strö fodret med kalk och multivitamin.
- Luftvägsproblem och hudproblem vid stillastående, för fuktig luft utan ventilation. Se till att det finns god ventilation och en torr period mellan sprayningarna.
- Uttorkning vid för låg luftfuktighet. Matta ögon och slapp kropp är tecken på för lite fukt.
- Parasiter hos nyinköpta djur, särskilt vildfångade. Håll nya djur i karantän och låt undersöka ett träckprov hos en veterinär med erfarenhet av kräldjur.
- Förlorad svans vid skräck eller felaktig hantering. Svansen växer bara delvis ut igen.

Ett friskt djur är vaksamt, har klara ögon och en fast, rundad kropp. Sök veterinär om djuret tappar i vikt, inte äter eller ligger slött.

Läs mer: Karantän och hygien Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.